

Research article

Difficulties Ecountered of Woman Players Who Plays in the 1st League of Turkey Volleyball

Yıldız Begüm Kanat¹, Barbaros Serdar Erdoğan¹

¹Mehmet Akif Ersoy University, Sport Sciences Faculty, Department of Physical Education and Sports, Burdur.

ARTICLE INFO

Article history: 31.12.2023
Received: 31.12.2023
Received in revised form: 31.12.2023
Accepted: 31.12.2023
Available online: 31.12.2023

Keywords
Women
Sports
Volleyball

DOI: 10.55376/ijtsep.1412740

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine the extent of the problems of female athletes playing in professional leagues with the qualitative data analysis method. In this context, the answer to the question "What are the problems of professional female volleyball players?" form. It is observed that women's problems have reached important dimensions all over the world. In the borders of our country, it can be said that the place and role of women and the struggle for life in this context started to be examined and taken seriously by both individual and non-governmental organizations. However, the data put forward by scientific studies and the discussions it will initiate with other scientific studies will make the struggle on women's problems meaningful.

Based on this idea, this study that we carried out to identify the problems of women volleyball players in their professional sports life, reveals its importance in terms of understanding the women's problems in a large frame and the efforts to eliminate these problems.

This study was produced from a master's thesis.

Araştırma makalesi

Türkiye Voleybol 1. Liginde Oynayan Kadın Sporcuların Karşılaştığı Güçlükler

Yıldız Begüm Kanat¹, Barbaros Serdar Erdoğan¹

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Burdur

---

MAKALE BİLGİSİ

Makale geçmişi: 31.12.2023
Gönderim: 31.12.2023
Düzeltilme: 31.12.2023
Kabul: 31.12.2023
Online yayınlama: 31.12.2023

Anahtar kelimeler
Kadın
Spor
Voleybol

DOI: 10.55376/ijtsep.1412740

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, profesyonel liglerde oynayan kadın sporcuların sorunlarının hangi boyutlarda yoğunlaştığını nitel veri analizi yöntemi ile tespit etmektir. Bu bağlamda “Profesyonel kadın voleybolcuların sorunları nelerdir?” sorusuna cevap aranmaktadır. Kadın sorunlarının tüm dünyada önemli boyutlara geldiği gözlemlenmektedir. Ülkemiz sınırlarında ise kadının yeri, rolü ve bu bağlamda yaşam mücadelesi, irdelenmeye ve gerek bireysel gerekse bazı sivil toplum kuruluşları tarafından ciddiyle ele alınmaya başlandığı söylenebilir. Ancak bilimsel çalışmaların ortaya koyduğu veriler ve diğer bilimsel çalışmalar ile başlatacağı tartışmalar kadın sorunları üzerine ortaya konulan mücadeleyi anlamlı kılacaktır.

Bu düşünceden yola çıkarak profesyonel spor yaşamı içinde kadın voleybolcuların sorunlarının tespit etmek üzere gerçekleştirdiğimiz bu çalışma büyük çerçevede kadın sorunlarının anlaşılması ve bu sorunların ortadan kaldırılması adına yapılacak çalışmalar bakımından önemini ortaya koymaktadır.

Bu çalışma Yüksek Lisans Tezinden Üretilmiştir

Giriş

Et Dieu... créa la femme “Ve Tanrı kadını yarattı”, bir nokta gibi, yaratılmışların içinde mutlu bir son gibi, kâinatta koca bir boşluk doldurulmuştu. Ne elmanın önemi vardı ne de şeytanın, arz erkek ve kadını sardı İnsan dedi onlara. Biri diğeri olmadan asla insan olamayacaktı artık. Kadın ve erkek, varlığın en temel unsurlarından başlıca ikisini işaretleyen bu kavramlar; değişimi, yozlaşmayı, anlamayı, kavgayı, kaygıyı, sevgiyi, kusuru hatta bugün dünyanın karanlık ve aydınlık tüm eylemlerini içinde barındırır. (Erdoğan, B.S., kişisel iletişim, Temmuz 12, 2018)

Kadının spordaki yerine tarihsel olarak baktığımızda erkek katılımına oranla zayıf bir başlangıca sahip olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Fakat günümüz spor organizasyonlarında kadın cinsiyeti de erkek seviyesinde yerini almıştır. Bu durum oluşurken kadın sporcu sayısı erkek sporcu sayısını geriden takip etmiş ve ciddi bir artışla günümüze kadar gelmiştir. Kabaca bu süreç düşünüldüğünde kadınların gelişimi ve hakları birçok ülke ve bilim alanı tarafından ilgi çekici bir başlık olmuş ve araştırmalarda yerini almıştır. Bu araştırmalar hem bu tarihi süreci hem de kadınların karşı karşıya kaldığı problemleri ortaya koymaktadır.

Bu tarih süreci aynı zamanda bölünmenin ve ayrımcılığında ortaya çıkması sürecidir. Fakat bununla birlikte, kadın sporcular tarafından kazanılan büyük başarılar oldukça fazladır. Kadınlar ve kız çocukları her alanda desteklenmeleri ve cinsiyet eşitliğinin oluşturulması ile önemli gelişmeler sağlamıştır (United Nations, 2007).

Kadınların sporda yerini alması ve birçok spor organizasyonu ve federasyon tarafından erkek sporuyla benzer iş yüküne erişmesi ile kadın sporuna bakış açısı daha ideal bir yapı kazanmıştır. Fakat bununla birlikte sadece kadın cinsine özgü birçok problem aynı kalmış ya da sporun getirdiği göz önünde olma durumu ile yeni problemlerde eklenmiştir.

Voleybol branşı gibi kadın sporu temsilinde önemli yere ait bir alana bakıldığında, karşımıza ciddi performans süreci, devamlılık kaygısı ve profesyonelliğe kadar süren uzun bir yol çıkmaktadır. Bu uzun soluklu yolun, performans kaygısı ve yoğun antrenman süreçleri düşünüldüğünde hem genel hem de kadına özgü birçok problemi içinde barındırdığı öngörülebilir.

Bu çalışmada amaç; profesyonel kadın voleybolcuların varsa sıklıkla karşılaştıkları güçlükleri belirlemek ve bu sayede, karşılaşılan problemlere ait çözüm önerilerine katkı sağlayabilmektir.

Yöntem

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırma, elde edilen verilerin çözümlenmesinde kullanılan teknikler açısından nitel bir çalışmadır.

Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve ortamların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği bir araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Nitel yöntemin son yıllarda sosyal bilimcilerin araştırmalarında sıkça kullanıldığını söylemek mümkündür. Nitel araştırma hem araştırmacıya hem de Katılımcıya daha esnek bir araştırma ortamı sunacağından ve alınan bilgilerin yazmaya veya doldurmaya yönelik anketlere nazarandaha doğal olacağı düşüncesiyle araştırmamızda tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma grubunu kadınlar 1. Voleybol liginde görev yapan 1 kadın antrenör ve 7 profesyonel kadın sporcu oluşturmaktadır.

Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen 6 soruyu kapsayan yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılarak görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Nitel yöntemlerden en sık kullanılanı görüşmedir. Görüşme, insanların bakış açılarını, deneyimlerini, duygularını ve algılarını ortaya koymada kullanılan, oldukça güçlü bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Veri Toplama

Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, odaklanmaya, sohbete ve ikili iletişime olanak veren, açık ve adil bir çerçeve ile yön vermektedir. Bilgi hem vermek hem de almak için kullanılabilir. Kendisiyle görüşülen kişi bilgi almak için Katılımcıya sorular sorabilmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler zaten bilineni teyit ederken aynı

zamanda öğrenme fırsatları da yaratmaktadır. Genellikle yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bilgiler yalnızca cevapları değil; aynı zamanda cevapların nedenlerini de ortaya çıkartmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada da yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken bilgilerin yalnızca cevapları değil aynı zamanda cevapların nedenleri üzerinde durulmuş ve görüşme esnasında sorulan sorularda esnek davranılmıştır.

Kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanma sürecinde;

- a) Çalışmanın alanı ile ilgili literatür taranması ve incelenmesi.
- b) Çalışma kapsamına yönelik 6 maddeden oluşan görüşme formunun oluşturulması.
- c) Hazırlanan görüşme formunun iki uzman tarafından incelenmesi ve forma görüş bildirmesi.
- d) Hazırlanan ve son şekli verilen form ile sağlıklı bir görüşme süreci yapılabileceğine kanaat getirilmiştir.

Hazırlanan ve son şekli verilen görüşme formu ile kadınlar 1. Voleybol liginde görev yapan 1 kadın antrenör ve 7 profesyonel kadın sporcu ile görüşülmüştür. Türkiye Kadınlar 1. Voleybol Liginde görev yapan kadın sporcuların karşılaştığı güçlükler hakkında görüşleri yüz yüze görüşmeler (Görüşme Tekniği) yapılarak alınmıştır. Görüşmelerden önce her bir katılımcıdan, görüşmenin niçin ve hangi amaçla yapıldığı açıklanmış, görüşmeler için izin istenmiştir. Görüşmelerin sessiz bir ortamda yapılmasına özen gösterilmiştir.

Görüşmeler, SONY ICD-P110 marka dijital ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Araştırmacı görüşme öncesinde her bir katılımcıdan ses kaydı için izin istemiş; kaydın sadece araştırmacı tarafından kullanılacağını taahhüt ederek katılımcıların onayını almıştır. Görüşmelerden elde edilen kayıtlar görüşmenin yapıldığı aynı gün içerisinde ses dosyaları (wav) olarak bilgisayara aktarıldıktan sonra araştırmacı tarafından deşifre edilmiştir. Böylece görüşmelerin hem ses kayıt dosyaları hem de elektronik ortamda (Microsoft Word) metin belgeleri oluşturulmuştur. Oluşturulan metin belgelerinde ortaya çıkabilecek olan eksiklik ya da hataların önüne geçmek için ses dosyaları yazılı görüşme metni okunur haldeyken bir kez daha dinlenmiş, böylece metin dosyalarının eksiksiz olmaları sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler betimsel analiz tekniği ile özetlenip yorumlanarak analiz edilmiştir. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Bu analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde amaç; elde edilen verileri düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden sonuç ilişkisi irdelenir ve bir takım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek,2011).

Bu çalışmada da verilerin analizinde ilk olarak araştırmanın kavramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Bu çerçeveye göre görüşme metinleri araştırmacı tarafından dikkatle okunarak incelenmiştir. Ardından, katılımcı ifadelerinden gerekli görülen kısımlardan alıntılar yapılmış, araştırma çerçevesi dışında kalan veriler çıkarılmış ve ifadeler sistematik biçimde betimlenmiştir. Daha sonra bu betimlemeler açıklanmış ve literatür bilgileri de dikkate alınarak çalışmanın “tartışma” bölümünde neden sonuç ilişkisi içerisinde, karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Geçerlilik ve güvenilirlik bilimsel araştırmalarda oldukça önemlidir. Her şeyden önce nitel araştırmada çok bir olgunun varlığına ve anlamına yönelirken nicel araştırma bir olgunun ne derece var olduğuna yönelmektedir. Yani nitel araştırmada araştırılan olgu veya olayın niteliği ön plana çıkarken nicel araştırmada bu olay veya olgunun sayısal özellikleri önem kazanmaktadır. Genel anlamda geçerlik araştırma sonuçlarının doğruluğunu konu edinir. Dış geçerlilik elde edilen sonuçların benzer gruplara ya da ortamlara aktarılabilirliğine, iç geçerlilik ise araştırma sonuçlarına ulaşılırken izlene sürecin çalışılan gerçekliği ortaya çıkarmadaki yeterliliğine ilişkindir. Güvenirlik ise kısaca araştırma sonuçlarının tekrar edilebilirliği ile ilgilidir. Dış güvenirlik araştırmasonuçlarının benzer ortamlarda aynı şekilde elde edilip edilemeyeceğini, dış güvenirlik ise başka araştırmacıların aynı veriyi kullanarak aynı sonuçlara ulaşip ulaşmayacağına ilişkindir. Nicel araştırmalarda iç geçerlilik nitel araştırmalarda inandırıcılık, Dış geçerlilik aktarılabilirlik, iç güvenirlik tutarlılık, dış güvenirlik ise teyit edilebilirlik kavramlarıyla açıklanmaktadır (Yıldırım Şimşek, 2011).

Araştırmada nitel bulguların iç ve dış geçerlilik ile güvenirlik sorunlarını gidermek üzere;

- Görüşme formlarının yapılandırılmasında ve katılımcıların belirlenmesinde alan uzmanlarının farklı görüşlerine başvurulmuştur.

- Araştırmanın yöntemi açık ve aşamalı olarak açıklanmıştır.
- Genellemeye uygun olabilecek örneklem seçilmeye çalışılmıştır.
- Bulgular doğrudan alıntılarla tanımlanmış, sonuçlar bu alıntılardan yola çıkılarak açıklanmıştır.
- Farklı görüş ve açıklamalara da yer verilerek bulguların yorumlanmasında olayların bir bütün olarak ele alınması sağlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın iç ve dış geçerliliğini desteklemek üzere, bulguların kendi içinde tutarlı olması, benzer ortamlarda da tekrar test edilebilir nitelikte olmasına özen gösterilmiştir.

Aşağıdaki örnek açıklamada da görülen kodlama sistemi gösterilmektedir.
Örnek: “.....” (K1).

Bulgular

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda sunulmuştur.

Katılımcıların Yaşadığı Maddi Güçlüklere İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan profesyonellerin yaşadığı maddi sıkıntılara yönelik maaşlarını zamanında alamamak, sözleşmeleri gereği almaları gereken paraları kulüplerin ödememesi, ailelerine karşı sorumluluklarını yerine getirememesi ve hayatın genel akışı içerisinde yapmaları gerekenleri ödeme olmadığı için yapamamaları gibi konulara vurgu yaptıkları görüşleri şu şekildedir;

-K1: Birkaç kulüp dışında hep sıkıntım oldu. 25 yılda 1,2 kulüp düşünün maddi sorun yaşamadığım. Çok fazla kulüpte param kaldı. Çok büyük paralara oynamadım ama beni tatmin ediyor.

-K3: Yani şöyle aileme yardım ediyorum. Şu an için birikim yapamıyorum ama hem aileme gönderip hem geçimimi sağlayabiliyorum.

Hayır alamıyorum. Son 2 senedir bu sorunu daha çok yaşıyorum. Geçen sene oynadığım kulüpte de çok yaşadım bu sorunu. Burada en azından geçte olsa tam alıyorum ama gününde zamanında yatmıyor.

Yani şöyle maaşımı 3e 4e bölüyorlardı asgari belediyeden yatıyordu geri kalanı da bölünüyordu o ara 2. Maaş geliyordu.2. devre gittim ben de zaten. Ama kalanların 4 maaşı kalmış. Alamamışlar. Başka bir kulüple de mahkemelik oldum maaşımı yatırmamışlardı. Bonservis sıkıntım vardı vermiyorlardı. 2 sene boyunca maaş almadım. Maaşımı vermek yerine bonservisimi verdiler. Ben de ayrılmak istediğim için kabul ettim. O kulüpte kalmak istemiyordum 18 yaşından 23 yaşına kadar bağlayıcı maddesi vardı kulübün sözleşmede. Parada vermiyorlardı. Psikolojik baskı da çoktu. Biz de avukatla açıklarını bulup maaşıma karşılık bonservisimi alma anlaşması yaptık kulüple.

-K4: Yani evet şu bulunduğum lige göre değerlendirince aldığım paranın normal olduğunu düşünüyorum. Maddi aksaklıklar da oluyor tabi ayın 5i dediyse 10 u dediyse 10 unda yatıran bir ya da 2 kulüpte çalıştım. Bunun dozları farklı kimisi tolere edebileceğimiz gecikme oluyor bazısı ise isyan ettiriyor. Kulüpten kulübe değişiyor ama ben 1 ya da 2 kulüpte endişelenmiyordum dediğim gibi. Sezon bittikten bir iki aya aksıyor çoğu kulüpte. 2 kulüple icralık oldum şimdiye kadar.

-K5: Daha önceki kulübümün zaten en büyük sıkıntılarında birisi bu. Özellikle voleybol çok geri planda kalıyor. Basketbolun zaten kendi sponsoru var oraya bakıyor. Gelen para futbola gidiyor. Biz hep arkadan geliyoruz. Ama hiçbir zaman kendi adıma içeride param kalmadı. Onlar hep ödediler ama hep gecikti. Biz bu sene de öyle başladık. İhtar çekmek zorunda kaldık o yüzden yatırdılar paramızı. Ama ben ayrıldıktan sonra basketbolun sponsoru voleybola da sponsor oldu. Sanırım o yüzden düzelmiş birazcık. Burada da almam gereken parayı almadım, zamanı geçti.

-K6: Maaşımı düzenli alamıyorum daha önce bir kulüpte paramın tamamını alabildim bir diğerinde alamadım tutarsız bir durum.

-K7: Maaş sıkıntımız var şu an zamanında alamıyoruz paramızı.

-K8: Şöyle söyleyeyim ben. Süper lige kadar asgari ücret bile görmeden çalıştım. Çok cüzi miktarlara çalıştım. Birde sabah gidiyor akşam hatta gece yarılı döniyordum. Sonra süper ligde biraz daha iyi oldu. Daha sonra Trabzon İdman Ocağında iyi bir paraya anlaştım fakat olmadı. Maddi imkânsızlıklardan dolayı paramın çoğunu alamadım. İşte bu sene de burada böyle iyi bir paraya anlaştım.

Tabii, baştan beri yarısında da bizim en büyük sıkıntımız maddiyat. Maddiyat sıkıntısız olursa eğer daha basit şeyler problem oluyor. Mesela ben namağlup şampiyon olduğum sene paralar

tıkır tıkır ödeniyordu. Hiç sorunumuz yoktu. Maddiyat çok önemli. Yani, bence buraya herkes bir şehirden geliyor. Kimisi ailesine bakıyor. Kimisi çocuğuna bakıyor. Kimisi yani yanlış anlamayın kocası çalışmıyor kocasına bakıyor. Kredi ödeyen var. Zaman çok önemli 2,3 ay geciktiği zaman tepetaklak oluyor. E geliyor bu sefer ben kilometrelerce yoldan eliyorum, hasret çekiyorum, sigortamda yok e o zaman ben neden buradayım diyor.

Katılımcıların Yaşadığı Kulüp İmkânlarıyla ve Yönetimle Alakalı Yaşadıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan profesyonellerin yaşadığı kulüp imkânları ve yönetimden dolayı yaşadıkları güçlüklere yönelik kalacak yer, yemek ve sağlık giderlerinin genel olarak karşılandığı, ancak kulüp yöneticilerinin profesyonellikten uzak oldukları gibi konulara vurgu yaptıkları görüşleri şu şekildedir;

-K1: Yeterli evet ama dediğim gibi 2 senede bir yeterli. Şu an içinde iyi çünkü çok daha kötülerini gördüğümde artık aşırı ilgi alaka beklemiyorum.

-K3: Ben süper ligde oynamadım hiç 1. Lig ve 2. Ligde oynadım. Şu ana kadar bizde ne kadar profesyonel gözükse de bir amatörlük var. TED biraz daha profesyonelliğe yakındı. Zamanında maaşım yatar ev masraflarım karşılanır. Mental destek vardı.

Sağlık açısından ilgilenme, o hafta önemli maçım varsa çok ilgileniyorlar. Sen iyi olana kadar tedavine gönderirler arar ve sorarlar. Ama karşılaştığım var bağ kopması vs. ameliyatına sürüne sürüne giden de oldu. Sezon başı verilen sözleri tutmadılar. Ben büyük sakatlık geçirmedi ama büyük sakatlık anında bağları koparabiliyorlar. 4 4lük ilgilenen üstüne düşen görmedim. Geçen sene Bergama'da yeni kurulan bir kulüptü gayet düzgündü her şey. Arkadaşım sakatlandı. Git tedavi ol ne kadarsa biz karşılayacağız dediler. Bir tek orada gördüm sezon bitince de ilgilenen.

-K4: Benim tek yaşama gibi talebim oldu. O yüzden kiramı kendim karşılıyorum. Kulübün 2,3 kişi yaşatmaya yönelik eğiliminden dolayı kendi kiramı ben karşılamak zorunda kaldım.

Çalıştığım çoğu kulüpte bir kulüp doktoru olurdu ve o ilgilenirdi, yetmediği takdirde anlaşmalı hastaneye sevk ediyorlardı. Ama maalesef 1. ve 2. Lig te bu yok. Normalde kan değerleri ölçülmeli. Genel kontrol yapılmalı bunlar yok. Süper lig te bu vardı. Bu kulüpte ise şu an ciddi sakatlık yaşayan yok ama tedavi olup faturayı verip parasını alabiliyorlar.

-K6: *Sabah kahvaltılarımızı ve yemeğimizi kulüp karşılıyor yaşadığım sakatlıktan sonra masrafları da kulüp karşıladı*

-K7: *Yeterli imkânlar bence, çokta bir şey beklemiyorum ama denen şeyin zamanında olmaması biraz zorluyor beni açıkçası sadece maddi olarak da değil yani eve alınacak şeylerin zamanında olmaması bu anlamda destek görmüyoruz. Sağlığım ile ilgili zor da olsa benimle ilgileneceklerini düşünüyorum.*

-K8: *Şimdi yönetsel olarak benim için anti profesyonellikti. Yani şey oluşturulamıyor, yönetim gurubu oluşturulamıyor. As üs belli değil. Benim en çok sıkıntım orada. Yani şimdi ben burada antrenörüm, antrenör ne yapar? Gelir antrenman yaptırır işte, kızların varsa problemlerini toplar ilgilenir. Yani fazla bir şeye girmez. Yani bu en çok önceki çalıştığım kulüplerde de böyle oldu hani burada da kıyafetinin şeyine kadar hepsinin bana gelmesi ve ya bütün sorunlarının bende şey yapması, yani nasıl diyeyim, yetkili bir merciinin yanımızda olmaması. Bende de bu sefer şey artıyor, şöyle bir şey, sporcu bu sefer diyor ki, bu kadın antrenör mü, anne mi, abla mı, yönetici mi, ne yani bu? Arada kalıyorum. Bu sefer işime odaklanamıyorum. Ama benim işim saha, teknik, taktik vermek. Hani Türk mantığı her yerde işte, az para verin hepsine baksın, yapsın mantığı. Bence yöneticilerin de bu şeyden vazgeçmesi lazım yani. Ne derler, bir kurstan bir şeyden geçmesi, onlara da bir sertifika gibi bir şey verip ondan sonra onlarda yöneticilik yapmalılar. Çünkü burada mesela diyelim burası için konuşmuyorum. Her yerde öyle adamın kafesi var, bakkalı var, manavı var gelmiş sana yöneticilik yapmaya çalışıyor. Ama kendi işi öncelikli, sana da zaman ayırabilirse işte, yöneticinin benim her anımda yanımda olması lazım. Antrenmanlar da yanıma gelmesi lazım, sıkıntılarımı çözmesi lazım. Yani üzerimden bazı şeyleri alması lazım. Şimdi ben antrenman yaptırırken bir yandan da kızlara forma yaptırmaya çalışıyorum. Bir yandan paralar verilmiyor, yok şu oluyor bu oluyor. Antrenörlükten başka hemen her şeyle ilgileniyorsun. Şöyle bir şeyde var ilgilenmeyen antrenörler de var ama mecbur kalıyorsun. Yapamam diyemiyorsun yani. Normalde ben çok prensipli bir insanım. Prensip diye bir şey kalmıyor. Yapmak zorunda kalıyorsun.*

Bizim Türk insanı mesela rakı içer sigara kullanır, ya da gecenin bir vakti yöneticiyle sabaha kadar oturup, takımı konuşur vs. o masalarda transferler bile halledilir. Hoş değil belki bunu benim söylemem ama bu doğru. Ben şimdi bunu yapamam.

Katılımcıların Yaşadığı Mobbing ile Alakalı Yaşadıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan profesyonellerin yaşadığı mobbing ile alakalı yaşadıkları güçlüklere yönelik taraftar, antrenör, yönetici ve takım arkadaşlarından fiziksel ve sözlü şiddete maruz kaldıkları, bazı yöneticilerin cinsel tacizlerine sözlü ya da mesaj yoluyla maruz kaldıkları, hakaretin ve küfür gibi sözel şiddetin çok sık rastlandığı gibi konulara vurgu yaptıkları görüşleri şu şekildedir;

-K1: Çok fazla kavgaya şahit oldum. Antrenörümden fiziksel ya da sözlü şiddete kesinlikle maruz kaldım. Yöneticilerden de dolaylı maruz kaldım ama bu karakteriyle alakalı savuşturdum ben de.

-K2: Taraftarlar beni tribüne çekiler. Bozüyük'te oynarken 3-2 lik bir maç rakibin oyuncuna küfür ediyorlar tribünde rakipteki oyuncularla taraftarın sözlü tartışması oluyor. Tribünler de benche çok yakın bizi çok severlerdi ben de yapmayın onlar kadın bize yakışmaz dedim misafir vs derken ben kollarımı yukarı kaldırmıştım beni yukarı çektiler. O sırada polisler aşağı geldi, vurma dövme vs olmadı ama içip mi gelmişler artık farklı kafadalardı. Tribüne çıktım anlamadan, ellerimle kafamı kapattım. Polis ve rakip tarafın taraftarı geldi müdahale etti. Maçı durdular o sırada. Sadece bir fanım vardı, yaşı 3,4 yaş küçüktü benden büyüyüp seni öpmek isterdim diye bir mesaj atmıştı bu da bir tehdit değil bana göre.

Antrenörüm gerizekalı falan derdi ama onu şiddet olarak algılamıyordum. Çünkü o öyle konuşmasa biz o şekilde şampiyonluk elde edemezdik. Yöneticilerle hiç yaşamadım

Başka bir takımdayken bir takım arkadaşına şiddeti ben uyguladım. Kız çok aykırı bir tipti, hani olur ya giyinişi gezişi falan. Sevmiyordum. Açıkçası bana ters gelen bir karakteri vardı. Böyle birkaç ay sürtüştük. Bir gün de soyunma odasında, tabii benim için çok yoğun bir dönemdi. Ailevi sorunlar ,okul vs ve antidepresan aldığım bir dönemdi. Hiç kendimden beklemediğim bir hareketti. Böyle bir gün yüzüme yüzüme konuşuyordu bitti mi konuşman dedim ve yüzüne smaç vurdum resmen. Kendimden beklemediğim bir şeydi. Ertesi gün yöneticilerle görüştim bu olayın üstünü kapatalım play off a gidicez sizden bir daha böyle bir şey istemiyorum dedi. Ben olsam beni gönderirdim.

-K3: Taraftardan çok fazla tacize uğradım. Velilerden de uğradım. O oynamasın benim kızım oynasın diyorlardı. Yönetimle de uğradım küfür ve hakaretlerine. Maça yenilince sanki bilerek yeniliyormuşuz gibi hakaretleri oluyordu.

Yönetimden uğradım cinsel tacize uğradım. Plaj voleybolunda voleybol izlemeye değil görsel bakmaya geliyor tribün. 18 yaşında plaj voleybolunda oynarken sponsor lazımdı. Kulüp yönetimi buldu. Plaj voleybolu için bizi aradı buldum diye. Biz de seviniyoruz bulundu diye. Ama benim pek içime sinmedi ama siz akli başındasınız kendi kararınızı verirsiniz dedi. Biz de ne oldu abi dedik. Adamlar şimdi iyi güzel paralılar, bunlar İstanbul'a maça vs kendileri götürür sizi dedi. Bizde e tamam abi sponsordur götürür bunda sıkıntı yok dedik. Ama şöyle diyorlar; biz onları maça çıkarlar izleriz dönüşte de onlar bizim gönlümüzü eğler gezer tozarız yemek yer içeriz eğleniriz bunu kabul ederlerse biz tamamız dediler dedi. Biz de abi sen bunu bize nasıl teklif ettin dedik. Yönetici sonuçta. Şaşırdık. Ama sizi bilmem belki istersiniz diye bize zarf atıyor. Kabul etsek sıkıntı yani . 1 ay sonra bu yönetici beni yurda bırakıyor ben senle yemek yerim ki ne var bunda dedi, sonradan öğrendim ki herkese aynı teklifi yapıyormuş. Kim düşerse. Yöneticimle baş başa yemem. 3,4 arkadaşımın yerim ama. Alkollü bir ortamda takım yemeği ise yerim 2,3 kişiyle yemem. Bu tarz teklifler oldu zaten plaj döneminde. Aynı takımda olmak isteyen farklı amaçları olan antrenörlerim de oldu. Bunları kabul eden çok fazla kişi oldu, ilişki yaşayan da oldu.

-K4: Bir zamanlar giyimimiz kuşamımız yaptığımız işin önüne geçti. Şöyle bir algı vardı maalesef çirkin bir algı ama işte oraya gelenler sizin bacağınıza vücudunuza bakmaya geliyor gidi bir konuşma oldu hep etrafımda.

Yönetimden taciz konusunda ileri boyunu hiç yaşamadım ama sözsöz kısımları, insanların hani ima vs olur hani siz biraz müsaade etseniz konu derinleşir. Bir eşiği vardır. Bu tarz oldu aslında ama ben orada duruşun önemli olduğunu düşünüyorum. Bir yerden sonra kesilebiliyor karşılık gelmediği zaman.

Taraftar küfrüne çok maruz kaldım yedi yılın benim futbol kulüplerinde geçti futbol seyircisi yani. Kadın erkek algısı yok maça geliyor ve dümdüz devam ediyor.

Şiddet görmedim. Yani gördüğüm şeyler ufak tefek şeyler ve şiddet olarak algılanabilecek şeyler değildi. Antrenör tarafından.

Taraftardan şiddet olmadı. Patlayıcı falan attıkları oldu. Cenaze işlerinden tabut getiren olmuştu. Şaşırmıştım.

Mesela bir yöneticim vardı lama gibi tükürüyordu. Bela okuyup tükürüyordu. Çinli sporcuya bile bela okuyordu. Yani yabancı sporcu beladan ne anlasın dimi, ama vardı maalesef böyle şeyler.

-K5: *Önceki kulübümün taraftarı genel olarak futbol taraftarı olduğu için farklı bir şeyleri var çok küfür ve çok hakaret var. Hemen bir şey olsun saldırmak istiyorlar. Bize karşı pek bir şeyleri yok ama hatta instgramdan iyi mesajlarla destek oluyorlar. Onlarla alakalı hiçbir problem yaşamadım.*

Antrenörüm bana sahanın içinde zaten çok şey söylerdi. Bana hiç küfür falan etmedi ondan sıkıntı yoktu ama. Artık dönüp Allah belanı versin dediğini hatırlıyorum. Artık dayanamıyordum. Evet abi haklısın bence de benim belanı versin dedim ben de. Bizim zaten orada kopmuştu bütün bağımız.

Bir ile maça gitmiştik taraftarlar birbirini sevmez. ben ilk defa o kadar kalabalık bir sahada oynamıştım. Orada çok fazla şeye uğradık taraftar tarafından. Maçtan çıktıktan sonra instgram profillerimizi falan bulup oradan mesaj atmışlardı.

Yönetici ve antrenör tarafından bana bir taciz olmadı. Arkadaşıma oldu. Hatta benden daha küçük birine yönetici yazdı.

-K6: *Antrenörüm ve takım arkadaşlarımla yaşadım. Kavga ettiğim zamanlarda oldu küfür de yedim. Kolumdan tutup silkeledikleri de oldu.*

-K7: *Taciz değil ama şiddete evet maruz kaldım antrenörümden. Maç esnasında hakaret ve fiziksel kaldım ki o zaman daha küçüktüm 5. Sınıfa gidiyordum. Sırtımda 3 tane tırnak izi çıkmıştı. Ağlamıştım. İstemsiz sonuçta küçüksün.*

Taraftardan ben uğramadım da uğrayanı biliyorum.

-K8: *Ya olmaz mı? Cinsel falan değil ama sözlü ve ya arkadan iş çeviren tipler çok fazla. Ben kadını ve aşırı dürüstüm. Karşıdan da bunu beklerim. Kimse beni sevmek zorunda değil, kimse benimle konuşmak zorunda değil ama tek istediğim şey benim arkamdan işlerin yapılmaması. Bazen şey oluyordu mesela, geçen seneden örnek vereyim. Bu seneden de verebilirim. Geçen sene maçın içerisinde yöneticinin biri resmen taktik konuşmaya başladı. İşte şu oyuncuyu koysana, mola alsana falan işime*

karişmaya başladı. Elimdekileri fırlattım bende yere, pozisyon kağıdını. Al dedim yani gel sen yap, ben de oturdum. Ondan sonra, Trabzonlular biraz şey, fevri insanlar hemen sönerler. Öyle bir şey yaşamıştım. Sonra geldi yaptığının farkına vardı ve özür diledi. Bir daha da olmadı.

Küfür, hakaret gibi taciz içeren eylemler Maçın içinde çok oluyor. Sporcu da bunu duyuyor. Taraftar olmasa da yönetici tarafından oluyor, konuşuyor, hakarete kadar gidiyor. Sporcu bunu duyuyor ve modu düşüyor. Bitti zaten o saatten sonra sporcuu unutmak gerek.

Katılımcıların Yaşadığı Sosyal Yaşamlarına Yönelik Yaşadıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan profesyonellerin sosyal yaşamlarına yönelik yaşadıkları güçlüklere yönelik gelecek kaygılarının olduğu, büyük şehirler dışında oynadıkları bölgelerde bir kadın olarak alkol kullanımı, belirli saatlerden sonra dışarda olmama, kişisel bakımlarına önem verip bunu uygulama, toplu mekanlarda sigara içmeme gibi konulara vurgu yaptıkları görüşleri şu şekildedir;

-K1: Şu an kendi evime yakın bir yerde oynadığım için rahat bir şekilde yaşıyorum. Başka şehirlerde de istediğim şekilde yaşayan biri olduğumdan sorun olmadı. Sporculuk hiçbir zaman kısıtlamadı. Gelecek kaygım yok, kazandığımla geleceğimi oluşturmaya çalıştım. Gördüm, biriktirdim yaptım. Bundan sonra rahatıma bakma derdindeyim. Ailemin de desteği olabilir ileri zamanda.

-K2: Ben biraz dışarıda gezmeyi çok sevmem İstanbul'da büyüdüüm çok gezdim. Gece hayatım vs de oldu ama şimdi ve önceki takımlarımdan olduğu yerler benim için küçük ama hoş seviyorum böyle yerleri de. Çok dezavantajı olmadı hatta para biriktirdim.

İstanbul'da da istediğimiz kadar özgür olamıyoruz açıkçası. İstanbul biraz zor bir şehir belli bir saatten sonra da gezemeyeceğimiz yerler de var. Burada ise kıyafetlerimiz vs dikkat etmeliyiz. Çünkü burada bir sorumluluğumuz var. Tanıyorlar da. Burası küçük. İstanbul'da maça çıkıyorsam adam seni bir daha nerde görecektir ama burası öyle değil. Bu konuda dikkat etmemiz gereken şeyler var. Atıyorum 12 de dışarıda olsak biri görecektir yönetime gidecek sporcu dışarıdaydı ya da üzerimizde arma varken dışarı da bir mekanda sigara içmiyoruz. Bunlara dikkat etmemiz gerekiyor. Yoksa küçük bir yerin başka bir dezavantajı yok bence.

-K3: Evden çıkmıyorum. Modumda olmuyorum. Antrenman şu bu. Psikolojik olarak da zor bir dönemden geçtiğimiz içinde burada hiçbir şey yapmaya halim yok. Her sene diyorum ki işte bu sene bir şeyler yapayım kursa gideyim kendime bir şeyler katayım uğraşayım. En basiti İngilizce öğreneyim. Şöyle izin günümde kişisel bakımından çok şu ortamdan kaçayım derdindeyim. Sağa sola gezmeye gidiyorum ama kuaföre gitmiyorum. Voleyboldan uzaklaşayım diye.

Uzun süre Ankara'da oynadığım için orada sporcuları yönetimi vs herkesi tanıyordum ama Ankara'dan çıkınca bu taraf çok farklı geldi. İçime kapandım ki konuşmayı çok fazla seven bir insandım. Bana diyorlardı ki bir ekmek de, bir su de sesini duyayım diyorlardı. Adapte olamadım. Hep kaçmak istedim.

Mesela Salihli'ye ilk gittiğimde olmuştu. Küçük bir yer orada dikkat ediyordum giriş çıkış saatlerime. Alaşehir'de öyle. Gittiğim yerin yaşam seviyesine bakarım. Mesela alkol alacaksam Salihli'de daha güvenilir beni bilen yerden almaya özen gösteririm. Çok tanıdık oluyor çünkü küçük şehirlerde yönetime laf gitmesin diye dikkat ederim. Açık yerlerde içki içmem, konuştuğum insanlara da dikkat ederim.

-K4: 1 sene tesiste yasadım doğal olarak giriş-çıkış saatleri vardı. Ama bu esnetilmez bir durum değildi. Genel olarak çok ciddi yaptırımları olan bir kulüp olmadı. Sadece işte maçtan önce çok abartılı çıkıp gezmemizi istemezlerdi. Gece çıkılınca da vakitlice dönmemizi isterlerdi. Ben sigara kullanmıyorum ama üzerinizde arma varken bir kafe de sigara içme alkol içme gibi uyarılar oldu oluyor da. Ama bu durum bana hiç biri kısıtlama olarak gelmedi açıkçası olası şeyler gibi geldi.

Camia kaynayan kazan. Dedikodu çok oluyor tabii ki. Benim bakış açım ise bu konuda insanlar istedikleriyle birlikte olabilir bu kimseyi ilgilendirmez. Tek şart işine yansıtılmamalı. İşinde bir torpil bir ayrıcalık oluyorsa o zaman sıkıntı işte. Onun haricinde herkes kendi işine bakmalı.

Kendim olabiliyorum. Çünkü ben yalnızlığı sevmemişim, sıkılmadığım için çok ayırabiliyorum. Yaptığım şeyler çok farklı şeyler değil. Bundan mutlu oluyorum ve ona da sahibim. Ayırdığımı düşünüyorum o yüzden.

Sıkıntı yaşadığım şehirler oldu kafa yapısından dolayı. Aslında ben herkesi anlamaya çalışan anlamaya istekli biriyim. Bu iyi bir şey mi kötü bir şey mi bilmiyorum. Birini beğenmemek suçlamak çok kolay ama yargılamadan önce bir anlayayım dinliyim kafası var. Yine de beni çok yoran şeyler oluyor. Bir türlü aklım almıyor. Trabzon da olmuştu mesela bir kadının yanına kadın oturur, bir erkeğin yanına oturmaya çalışıldığında dolmuşun organize olup kadın erkek sizi ayrı oturtmaya çalışması değişik gelmişti bana. Bu beni yoruyor.

-K5: İlk kez ailemden ayrılıyorum. Önceki takımımdan sonra buraya gelmek bana daha rahat hissettiriyor. Burası çok dağınık geldi bana. İzmir de çok sosyal bir yaşantım var. Yaşam gereği çok fazla dışarıydım arkadaşlarımla. Burada tek sıkıntı hep antrenman, ev yapmak zorunda

kalıyoruz. Onun dışında yapabileceğim çok fazla bir şey yoktu. Zaten benim çok yaş gurubumda yok büyük insanlar var.

Bakımlı olmayı severim dışardan bakanlar çok anlamaz ama.

-K6: Serbest zamanımı istediğim gibi değerlendiremiyorum çok fazla imkana sahip bir yer değil burası. Bazen kafa dağıtmak istiyorum ama yapamıyorum.

-K7: Bir problem yaşamıyorum burada. Gidilecek fazla yer yok. Sıkılıyorz tabi ama onun dışında bir şey görmüyorum. Boş zamanlarımı genelde uyuyarak geçiriyorum Depresyondan.

-K8: İş hayatımdaki sorunlar eve çok yansıyor aslında yansıtmamak gerek. Sorunlu gidiyorsun zaten eve. Evimin içinde ben yansıtıyorum. Eşime de çocuğuma da yansıtıyorum. Bu çok yanlış, şöyle bir şey ben bunu daha önce aşmıştım. Gerçekten. Yani özellikle de süper ligde iken taşıyıyordum işi evime. Orada daha profesyonel sporcularla çalışınca işim biraz daha kolaydı. Alt liglerde yaşlar genç oldukça biraz daha farklı oluyor tabi. İllaki yansıyor ama yansımıyor diyen yalan söyler bence. E bir yandan dediğiniz gibi çocuğum var, sorunuz var, okulu var, eşiniz var, evimiz var, eve gidiyorsunuz çamaşırınız var, yani hep siz koşturmak zorundasınız. Annesiniz, işte bir yandan antrenörsünüz. Yani boş vaktim yok, kendime ait. Zamanım yok. Geçen gün onu dedim kendi kendime, müziksiz yaşayamazdım. Müzik dinlemeyi bırakın, açmayı bile unuttum. Şarkı söylemeyi unutmuşum. Değişik bir şeye dönüşmüşüm. O yüzden bizim, şöyle bir şey bence erkekler bunu daha rahat yapıyorlar, bize göre bana göre, çünkü erkeklerin böyle bir sorunu yok, bize göre çok daha az. İşte çocuk yetiştireyim, temizlik yapayım vs. biraz daha şeye odaklanıyorlar. Ben de bu şyi aradaki uçurumu yaşamamak için onları absorbe ediyorum. Bu sefer bir taraftan birine taviz vermek zorunda kalıyorum.

Aynada kendimi tanıyamıyorum. Eskiden de antrenörlük yapıyordum ama biraz daha kendime zaman ayırabiliyordum. Yani kişisel bakımım için muhakkak bir iki günüm olurdu, bu aralar böyle değil. Ama farkındayım bunun ve bunu düzelteyim. Çünkü kendime zaman ayırmam gerektiğinin farkındayım. Dolu kafayla da bir şey yapamıyorum. Konsantrasyonum zayıflıyor.

Eşim yaptığım işten bulunduğum yerden memnun ve hatta çok destekliyor beni. Hatta şöyle bir şey söyleyeyim eşim olmasaydı ben buralara gelemezdim. Eşim desteklemeseydi ben bu işi ilk yıllarda falan bırakmıştım. Arkamdaki gizli destek o. Çünkü insanlardan, insan psikolojisinden çok iyi anladığı için birçok şeyde beni uyarır. Gördüğü şeyleri söyler ve ben de ona bu konuda güvenirim.

Katılımcıların Yaşadığı Eğitim Yaşamlarına Yönelik Yaşadıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan profesyonellerin eğitim yaşamlarına yönelik yaşadıkları güçlüklere yönelik eğitim hayatlarında kulüplerden destek görmedikleri, okullarında genel olarak problem yaşadıkları gibi konulara vurgu yaptıkları görüşleri şu şekildedir;

-K1: Yüksek bir puan almama rağmen antrenörlüğe giremedim milli sporcular geldi ve girdiler. Öğretmenliğe de puanım yetmiyordu. Dışardan halkla ilişkiler okudum. İyi ki de okumuşum.

-K2: İstanbul gelişim üniversitesinde uluslararası ticaret ve lojistik 4. Sınıftayım. 1 dersim kaldı.

-K3: Gazi üniversitesi BESYO mezunuyum. Sadece 1 yıl formasyon alırken zorlandım okul ve voleybolu birlikte götürmekte. Hocalarım yardım etmiyor gibi görünseler de çoğu yardım etti. Devamsızlık olsun elinden geleni yaptılar.

-K4: Üniversite mezunuyum İngiliz Dili Edebiyatı. Eğitim yaşamım sırasında Ankara'daydım ben 22 yaşına kadar kulüplerin müsaade etmeme yetkisi vardı. Başka yere göndermiyorlardı. Alt yapıda başladım. Bursluydum. O yüzden voleybolu beraber götürmek zorundaydım. 2001 mezunuyum. Bitirmediğimi ödeyecektim. Zamanında bitirdim o yüzden. Bölümümü çok seviyordum bir de. Okul benim kaçış noktamdı birazda.

-K5: Okuyordum ama yaşar üniversitesinden burs almıştım voleybol takımında oynamak için yüz de yüz mütercim tercümanlık bölümündeydim. Bizim kulüp okula gitmemize izin vermiyordu sürekli dersler aksıyor devamsızlıktan kalıyordum öyle olunca bursumu kestiler. Geçen sene BESYO ya girmek istedim. Sınavlara girdim 2. Öğretime girdim. 1. Öğretimi kazanamadım. Ege üniversitesi. 2.öğretime gitmek istemedim. Çünkü gidemeyecektim ve harç ödeyecektim istemedim o yüzden.

-K6: BESYO okuyorum ben sadece tatil günleri gidiyorum okullara. Antrenmanlardan dolayı sadece pazartesi günleri gidebiliyorum.

-K7: Ege de BESYO okuyorum. Yöneticilik bölümü. Formasyonla hem öğretmenlik hem antrenörlüğü alabileyim diye. 1. Sınıfım 2 olmalıydım ama okula gidemiyorum. Hocalarım yardımcı olmuyor maalesef.

Kulüp de yardımcı olmuyor bir tek izin gününde gidebilirim o da. Sadece pazartesi günleri onu da yapmıyorum. O da benimle ilgili bir şey devamsızlık sıkıntısı olduğundan hocalar yardımcı olmuyorlar. 3 kere gelmeyince hadi 4.yü de görmezden geelim ama sonra gelmezsen bir daha gelme diyorlar.

-K8: Ben 9 Eylül Üniversitesi BESYO mezunuyum. Daha sonra Almanya Köln Spor Akademisi, orada hem spor sosyolojisi hem de voleybol adına mastırım oldu. Sonra geldim Ege Üniversitesinde yüksek lisans yaptım. 1 yıl öğretmenliğimde var özel bir okulda.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada elde edilen verilerin analizi sonucunda, Türkiye Voleybol 1. Liginde Oynayan Kadın Sporcuların Karşılaştığı Güçlükler betimsel olarak değerlendirilmiştir. Türkiye Voleybol 1. Liginde Oynayan Kadın Sporcuların Karşılaştığı Güçlükler ilgili alanyazına bağlı bir yaklaşımla incelenmiştir.

Araştırmada paydaşlar profesyonel kadın sporcuların görev yaptıkları lige göre maddi kaygılarının üst seviyede olduğunu, ödemelerini zamanında alamadıkları, sözleşmelerinin bu sorunu çözmekte yeterli olmadığı gibi sorunlar karşısında durumu kabullenmiş olmaları dikkat çekmektedir. Bazı paydaşların mahkeme yoluyla kayıplarını tanzim etme yoluna gittikleri belirtilmiş olsa da sürecin uzunluğu ve sözleşmelerin yetersizliği, federasyona duyulan güven eksikliği ön plana çıktığı söylenebilir.

Profesyonellikten uzak yönetim anlayışlarının paydaşlar tarafından vurgulanan en önemli konulardan biri olması sonucu yönetimlerin kadın sporculara cinsiyetçi yaklaşımları, cinsel bir meta olarak görmeleri, kulüp organizasyonunu profesyonellikten uzak yürütmeleri, sporcuların yaşam kalitesini ve gelecek kaygılarını üst seviyeye çekmiştir.

Kulüp sağlık hizmetlerinin yine profesyonellikten uzak, antrenman bilimine uygun olmayan bir yaklaşımla sporcuya yüklendiği, kendi tedavisini yaptırması ve bunun karşılığında faturayı beyan edip karşılığının alınıp alınmayacağı belli olmayan bir sürece sürüklenmesi sonucu da çalışmada öne çıkan konulardan olmuştur.

Yemek ve konaklama gibi ihtiyaçların karşılandığı ancak profesyonel spor yaşamına uygun bir sporcu beslenmesi programının uygulanmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Kadın sporcuların sosyal yaşamlarında buldukları yöreye göre davranış geliştirme zorunluluğu hissiyatları dikkat çekmiş bunun da toplumumuzda kadına biçilen rolün cinsiyetçi yaklaşımların etkisinin üst seviyede olduğu sonucunu göz önüne sermiştir.

Eğitim hayatlarında gerek kulüp gerekse eğitim aldıkları kurumlar tarafından yeterli desteği göremedikleri sonucu bağlamında ülkemizde ya sporcu olacaksın ya da eğitim hayatına devam edeceksin yaklaşımının en acı örneklerinden biri olarak ortaya konulmuştur.

Kadın sporcuların yaşadıkları taciz vakaları, sözlü şiddet, fiziksel şiddet ve cinsel taciz noktasında yoğun bir şekilde yönetici, antrenör ve taraftar boyutunda yaşandığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Öneriler

Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar dikkate alınarak uygulayıcılara ve ileride yapılacak araştırmalara yönelik öneriler şöyle özetlenmiştir:

- Sözleşmelerin sporcuların lehine anayasa ile garanti altına alınmış insan hakları bağlamında daha gerçekçi ve dikkatli yapılması
- Federasyonların denetiminin sporcu sağlığı açısından üst seviyeye çıkarılması
- Spor yöneticilerinin profesyonelleşmesi ve organizasyonlarının sıkı bir denetime tabi olması
- Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK ve Federasyonla ortak bir düzenleme yapıp sporcunun eğitim hayatı ve spor yaşamını bir uyum içinde birbirini destekler mahiyette düzenleme yapılmasını sağlamak
- Taciz hangi yönden ne şekilde gelirse gelsin müsamaha göstermemek ve yasal hakları konusunda sporcuyla bilgilendirmek.

Kaynakça

Arslan, B. ve Koca. C. (2006). Kadın Sporcuların Yer Aldığı Günlük Gazete Haberlerinin Sunum Biçimine Dair Bir İnceleme. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences*, 17(1), 1-10.

Dökmen, Z. Y. (2004). Toplumsal Cinsiyet. İstanbul: Sistem Yayınevi.

Kâğıtçıbaşı, Ç. ve Sunar, D. (1982). Sex roles, family & community in Turkey. Bloomington (Ind.): Indiana University Turkish Studies.

Kessler, S. & Mc Kenna, W. (1978). Gender an Ethnomethodological Approach. Chicago,IL, University of Chicago Press.

Koca, C. ve Bulgu, N. (2005). Spor ve toplumsal cinsiyet: Genel bir bakış. *Toplum veBilim*. 103, 163-184.

Koca, C. (2006). Beden Eğitimi ve Spor Alanında Toplumsal Cinsiyet İlişkileri. *SporBilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences*, 17 (2), 81-99.

Koca, C., Aşçı, H. ve Kirazcı, S. (2003). Takım ve bireysel sporlarla uğraşan kadın ve erkek sporcuların ve sporcu olmayanların toplumsal cinsiyet rol eğilimi. *GaziBeden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10, 3- 9.

Koçak, Ç. V. (2014). Elit Voleybolcuların Bu Branşa Yönelme Nedenleri ve Beklentileri, *Route Educational and Social Science Journal*, 1(3); 96-111.

Le Unes, A. D. & Nation, J. R. (1989). Sport Psychology: an Introduction. Chicago: Nelson-Hall.

McPherson, B. D., Curtis, J. E. & Loy, J. W. (1989). The Social Sgnificance of Sport, Human Kinetics, Champaign,

Oglesby, C. A. & Hill, K. L. (1993). Gender and sport. In. Robert N. Singer, M. Murphey, L. K. Tennant (Eds.) Handbook of research on sport psychology. New York: Macmillian Publishing Company.

Orta, L. (2017). Sporda Kadın. futbolekonomi.com

Öktem, M. G. (2004). Sporcu kadının Türk yazılı basınındaki temsili: Süreyya Ayhanörneği, Kadın Çalışmalarında Disiplinlerarası Buluşma, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Öztürk Kuter, F. (2019). Kadın ve Spor. <http://www.sporbilim.com/sayfa.asp?mdl=haber&param=64> sayfasından erişilmiştir
Erişim: 22.04.2019.

Published to Promote The Goals of The Beijing Declaration and The Platform for Action, Erişim: www.nisb.nl/etalage/marian-ter-haar/women-2000-report.pdf sayfasından erişilmiştir.

United Nations (2007). Division for the Advancement of Women Department of Economic and Social Affairs, *Women 2000 and Beyond: Women, gender equality and sport*.

Wharton, S. A. (2005). *The Sociology of Gender*. Black well publishing.

Yaprak, P. & Amman, M. T. (2009). Sporda Kadınlar ve Sorunları. *Türkiye Kick Boks Federasyonu Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1): 39-49.

<http://www.futbolekonomi.com/index.php/haberler-makaleler/genel/265-lale-orta/4097-sports-and-womenspor-ve-kadn.html> sayfasından erişilmiştirErişim: 22.04.2019